

Гојазност као инвалидитет

Суд правде Европске уније у Луксембургу донео је одлуку да гојазни људи у тежим случајевима могу да се сматрају за особе са инвалидитетом, што значи да су заштићени Законом о забрани дискриминације на радном месту. Пресуда која је обавезујућа за све земље ЕУ може да значи да ће послодавци морати да третирају гојазне раднике које тежина спречава да у потпуности обављају своје послове као особе са инвалидитетом. Суд сматра да, под одређеним околностима, гојазност радника може да представља физичко, ментално или психолошко ограничење које у комбинацији са другим препрекама могу спречити ефикасно учествовање у професионалном животу, а неспособност која је дугорочна, као што је случај са гојазношћу, може да се сматра инвалидитетом. Одлука значи да ће широм ЕУ послодавци морати да се изложе додатним трошковима, како би прилагодили своје радно окружење гојазним радницима који могу да захтевају већа седишта, специфична паркинг места, шира врата и разне друге услове за рад. Наоми Шадри из адвокатске канцеларије „Евершедс“ сматра да одлука појашњава да је потребан једнак третман за све. Расправу пред судом покренуо

је случај Карстена Калтофта, васпитача из Данске, који је тврдио да је отпуштен због гојазности, док су адвокати послодавца одговарали да он није могао да извршава обавезе због килаже од 160 килограма, чак ни да везује пертле малишанима. Калтофт, који је ожењен и има двоје деце, изјавио је за „Гардијан“ да је овде реч о победи.

– Водио сам рачуна о деци 15 година. Сви су ми рекли да сам добро обављао посао. Није фер што су ме отпустили. Био сам већ гојазан када сам добио посао. Ја сам дебео, али то није избор начина живота. Већина људи са прекомерном тежином желе да буду тањи – каже Калтофт који сада ради као возач камиона.

Ипак, пресуда није окончала његов случај, јер је суд оставио да дански правни систем одлучи да ли нарочито велика гојазност представља инвалидитет. Професор др Јагода Јорга, са београдског Медицинског факултета, каже да је „будалаштина“ да се гојазност сматра инвалидитетом, долажући да нису људи који су гојазни криви због тога.

– Гојазност је хронична болест која у одређеним ситуацијама може да проузрокује компликације, али то не мора да се догоди. Неки гојазни људи имају смањену радну способност, а неким вишак килограма уопште не смета у обављању послова – додала је др Јорга.

Ако се говори о гојазности која је последица неког другог обољења, попут хромозомске аберације, обољења надбубрежне жлезде, хипоталамуса, сматра професор др Георгина Пудар, интерниста-ендокринолог, онда се гојазност може сматрати инвалидитетом.

Међутим, она истиче да најчешће присутна гојазност настаје због прекомерног узимања хране и неправилне исхране и спада у групу болести зависности, поред алкохолизма

► У ЕУ, на чуђење лекара из Србије, послодавци ће морати да прилагоде окружење гојазнима – да обезбеде шира седишта и врата, одговарајућа паркинг места...

и наркоманије, и у том случају за њен развој је искључиво одговорна та особа – у овом случају гојазна. – Гојазност је патолошко стање, болесно стање, па без обзира како је настала последица су бројне компликације које могу бити разлог поремећаја здравља, па самим тим и развоја инвалидитета: дијабетеса са компликацијама, деформитета кичме, кукова и колена, обољења срца и крвних судова, малигнитет... Гојазност се до појаве поменутих компликација сматра хиром и личним избором гојазне особе, а после тога озбиљним здравственим проблемом – напомиње др Пудар.

Према статистици Светске здравствене организације, на основу процена из 2008. године, око 23 одсто Европљанки и 20 одсто Европљана спада у категорију гојазних.

Данијела Давидов-Кесар

Фото Д. Јевремовић

Радовановић: Скоро без изузетка, гојазност је последица преједања

Професор др Зоран Радовановић, наш чувени епидемиолог, наглашава да је у својој опседнутости давањем једнаких шанси и уважавањем права на различитост, Запад направио светињу од такозване политичке коректности. У том смислу је очекивана и одлука да гојазност може, а још не мора да се сматра неспособношћу против које је забрањено било који вид дискриминације. „Не бих се чудило да у наредној фази између гојазности и неспособности буде стављен знак потпуне једнакости, па да суд аутоматски казни управу хиподрома што је за цокеја узела неког мршавка, а не стокилаша. Од мене се очекује да то поздравим, као знак да усвајам западни систем вредности, али ипак сматрам да треба поштова-

ти када је гојазност последица хормонског обољења, што је врло ретко. Примера ради, када сам пре много деценија кретао у основну школу, само једно дете је било дебело. Скоро без изузетка, гојазност је последица преједања. Зашто онда исти степен разумевања не показујемо и према осталим жртвама претеривања? Може ли алкохоличар да се жали што му је ускраћено радно место возача аутобуса или опсесивни пушач, што му не дају да буде ноћни чувар у рафинерији? А, сви они имају исти проблем неумерености и исте тешкоће да се одрекну својих лоших навика. Хуманост једног друштва испуњава се на разне начине, а овај ми се не чини разумним“, објашњава др Радовановић.

Бежични мост до Америке

У збиљи још није саграђен, али је у једном од најбољих часописа оглашен као запажен научно-истраживачки продор: међународна монографија двојице српских и једног америчког научника

Можете ли замислити мост хиљадама пута дужи од новог који повезује Земун и Борчу? Нисте, ваљда, пропустили скорашње свечано пресецање врпце, па се мучите да одгонетку докучите. Помоћи ћемо вам: овај спаја Србију и Америку. Ако се питате да ли заиста постоји, одговор је двосмислен као много шта у данашње време.

У збиљи још није саграђен, али је у једном од најбољих часописа на велика звона оглашен као запажен научно-истраживачки продор.

Успоставила су га тројица научника – један из САД (Комисети Рамамохан Рао) и двојица из наше земље

(проф. др Зоран Бојковић и др Бојан Бакмаз) – објавивши монографију на енглеском „Бежични мултимедијални комуникациони системи“ код једног од водећих светских издавача „Си-Ар-Си преса“ (CRC press).

Двојица првопотписаних имају завидан међународни углед у информатичко-комуникационим технологијама.

„Живимо одавно у мултимедијалном добу“, наглашава проф. др Зоран Бојковић са Електротехничког факултета у Београду. „Поменимо само обављање послова на даљину, видео-конференцију, даљинско образовање, телемедицину... Обједињавање комуникационих и рачунарских технологија омогућује кориснику да мења информациони садржај. Предвиђа се да ће већ у овој години у свету број „паметних“ телефона и табличних рачунара премаштити збир од 6,5 милијарди. Истовремено ће се удесетостручити обим података у бежичним мултимедијалним комуникацијама, уз пораст потрошње електричне енергије од само 20 одсто.“

Убрзани корак усавршавања програма, уређаја и мобилних мрежа поставио је многе изазове стручња-

цима. Нарочито у протеклих десетак година, што се исказује великим порастом производње мобилних справа и коришћењем бежичних технологија, уз неизбежно повећање броја корисника и ширење тржишта. И то се наставља, упркос економској кризи, због чега је то једна од најпрофитабилнијих привредних грана.

Увелико је доступна четврта, а најваљује се пета технолошка генерација која се очекује почетком следеће деценије. Гигабитне брзине, са изузетно малим кашњењем у преносу, и умрежавање мноштва интелигентних уређаја куцају на врата. У нашој земљи, после успешне провере, може се очекивати почетак примене четврте генерације мобилних мрежа, али је тешко предвидети када ће се појавити пета, јер то у великој мери зависи од економског стања, поготово у земљама у развоју.

„Монографија је плод здружених истраживања под окриљем Лабораторије за мултимедијалне системе Универзитета Тексас у Арлингтону (САД), на којем често боравим као гостујући професор“, објашњава наш саговорник. „Већ следеће године наставља-

Стефан Сирицански и Хелена Иванов

Хелена и Стефан међу најбољим говорницима света

Велики успех студената Факултета политичких наука из Београда на Светском универзитетском дебатном првенству у Малезији

Студенти Факултета политичких наука Универзитета у Београду Хелена Иванов и Стефан Сирицански проглашени су за трећег и четвртог најбољег говорника света у категорији енглески као други језик на Светском универзитетском дебатном првенству у Малезији.

Студент Факултета организационих наука Виктор Прља проглашен је за седмог говорника света, саопштила је организација „Отворена комуникација“.

На такмичењу је учествовало више од 800 студената из 93 земље света, а Србију су, поред Хелене Иванов и Стефана Сирицанског, представљала још два тима – Марија Симић и Виктор Прља испред Факултета организационих наука и Ђорђе Јовићевић, студент Факултета политичких наука, и Јован Петронијевић испред Ви-

соке школе за пословну економију и предузетништво.

Као судија на такмичењу је учествовао и Марко Ђировић, асистент на Факултету организационих наука.

Хелена и Стефан остварили су, како се наводи, историјски успех пласманом у полуфинале отворене категорије, где су били једини тим из континенталне Европе који се такмичио против студената са универзитета Харвард, Сиднеј и Мелбурн.

Они су ово такмичење започели у нижој категорији, енглески као други језик, али су победама над тимовима са Оксфорда, Колумбије, Харвард и других, први пут у историји овог такмичења, ушли у полуфинале отворене категорије.

Иако нису дошли до финала, овај успех представља значајан подстицај за све дебате широм света којима енглески није матерњи језик да могу равноправно да се боре са студентима најбољих универзитета. „Отворена комуникација“ је организација која се бави унапређењем културе јавног дијалога. Основали су је професори и студенти Универзитета у Београду 1997. године, по угледу на дебатне клубове престижних европских универзитетских центара.

Танјуг

Просвета добија јединствени информациони систем

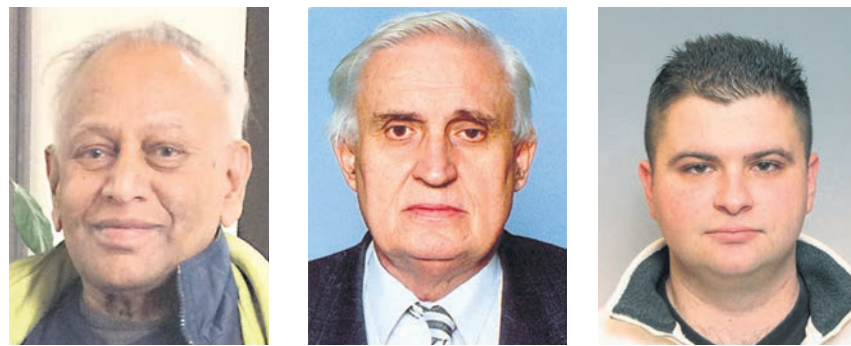
Успостављање годинама недостајућег јединственог информационог система у просвети али и доношење првог закона о просветној инспекцији који, осим Србије, имају све земље у региону, усвајање новог закона о уџбеницима – неки су од приоритета Министарства просвете у 2015. години.

У области квалификација, Министарство планира да успостави Еникнарик центар за вредновање страних студијских програма ради запошљавања, а радиће и на усаглашавању На-

ционалног оквира квалификација у Србији са Европским оквиром квалификација.

Такође, биће започет рад на изради закона о регулисаним професијама, а у плану је и усвајање нових закона о високом образовању, о научноистраживачкој делатности, иновационој делатности, студентском организовању, о ознакама географског порекла и пратећих подзаконских аката, укључујући и правилник о оцењивању ученика, речено је Танјугу у Министарству просвете.

Танјуг

Комисети Рао, Зоран Бојковић, Бојан Бакмаз

тамо где смо стали. Професор Комисети Рао је врхунски стручњак у свету у сабијању (компресији) и кодовању сигнала, неколико пута је боравио код нас на међународним конференцијама и велики је пријатељ Србије.”

Двојица угледних иностраних научника, Кевин Муир и Сатујајаунт Мисра, написали су приказ за октобарски број једног од најпознатијих часописа из области бежичних комуникација (IEEE Wireless Communications). А ко су тројица потписника значајне књиге?

Комисети Рамамохан Рао је истакнути члан Међународног удружења електричних и електронских инжењера (ИЕЕЕ), аутор великог броја међународних монографија и научних

радова у часописима и зборницима и саветник неколико компанија и академских установа.

Зоран Бојковић је редовни професор Електротехничког факултета у Београду и стални гостујући професор Универзитета Тексас у Арлингтону. Члан је уређивачких одбора шест међународних часописа и аутор великог броја монографија, научних радова у међународним часописима и зборницима. Учествовао је у изради више од 70 научно-истраживачких пројеката.

Бојан Бакмаз је доцент на Саобраћајном факултету у Београду. Као аутор или коаутор објавио је две монографије, два уџбеника и више од 70 научних радова у домаћим и страним часописима. Станко Стојиљковић